

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліця
Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жаданя і за зло-
живем оплати поштової.

Реклямації
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата

у Львові в агенції
дневників пасаж Гавс-
мана ч. 9 і в ц. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ — 40
Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

Дещо з австрійських відносин. — До ситуації на Угорщині. — Події в Росії. — Міністер Вітте про мир і положення в Росії.

Вчера по полудні відбула ся у Відні перша нарада міністрів по повороті бар. Гавча з курації в Карльсбаді. На ту нараду приїхали міністри Гартель і Пентак з Бадгастайн. — Міністер справ заграничних гр. Голуховский вертає дня 6 с. м. з урльопу до Відня і обійме знову провід уряду заграничного. За кілька днів по своїм приїзді поїде гр. Голуховский до Ішль, де також буде полагоджена справа іменованя австро-угорського цивільного агента для Македонії на місце помершого гофрата Міллера.

Ческа Politik доносить яко певну річ, що дві провізоричні паралельні класи ческі, при учительській семінарії в Опаві, основані перед роком за міністерства дра Кербера мають бути ще сего місяця скасовані а на їх місце має бути основана самостійна ческа семінарія учительська в Польській Остраві.

В угорській газеті урядовій появило ся оногди розпоряджене міністра краввої оборони Бігара, після котрого покликуюване резервістів

має відбувати ся через афішоване і списи імен в постерунку жандармерії положенім найближше до послідного місяця пробуваня покликаного, а в Будапешті в поліції. Розпоряджене се викликало в коаліційній прасі велике роз'ярене і она називає се поступоване правительства першим кроком до публичного насильства.

З Петербурга доносять, що у великій палаті в Петергофі відбували ся дня 1-го с. м. о 2 годині сполудня під проводом царя наради над внутрішню реформою і скликанем земского собора. В нараді тій взяли участь сім великих князів, всі міністри і члени государственного съвіта. Перед засіданем відправив богослужене съв'язчик о. Іван Кронштатский, котрого в цілій Росії уважають за чудотворця. Відкриваючи засідане просив цар всіх членів, щоби они висказали ся щиро і отверто, як їм то совість наказує, а тоді мала більшість заявити, що реформи годі вже дальше відкладати. Против скликаня земского собору заявили ся Побідносцев, гр. Лямсдорф і Манухін. Відбуде ся ще друге засідане, а вислід покаже ся в маніфесті, який має появили ся 12 с. м.

Недавно тому оренбургське духовенство віднесло ся до царя з просьбою, щоби він не заключав мира некористного для Росії, ані не відступав землі, а цар відповів, що ніколи того не зробить. То само відповів цар також і

хабаровский думі. Оба єї факти уважають за знак, що міродайні круги російські рішили ся вести війну дальше на случай, коли би японські повновластники домагали ся конче відступленя російської землі або якогось военного відшкодованя. Замітне ще й то, що хабаровка телеграма з просьбою до царя містила в собі точку за точкою всі тоті аргументи, які входять в програму петербургської военної партії а іменно: Ані пяди російської землі, ані рубля російского гроша, борба аж до побореня вже тепер утомленого ворога і т. д. Ліберальна праса російска на то мовчить а „Нов. Время“ ликує.

Російский міністер і царский повновластник для веденя мирових переговорів в Пормес в Америці станув вже в Нью-Йорку. Під час їзди на кораблі „Цісар Вільгельм Великий“ Вітте так висказав ся супротив звістника бюра Райгера: „Майже в цілій Европі і Америці не знають відносин російських. Поражки російські не мають такого значіння, щоби Росія стратила вже ту могучість, яку мала перед війною, або щоби Японці завдяки своїм побідам узискали таку перевагу над Росією, що Росія мусить їх боятися. Як справа тепер представляє ся, Японці не зробили так значних поступів, як то загально думано. Мусіли би они посунути ся два рази так

4)

Сахалін

его природа і его жителі.

Після Гаеса, Чехова і др. зладив — К. Вербин (Ковець).

Жінки Аїнів були би в молодих літах таки не погані, як би не мали того звичаю, що тигують*) собі величезні сині вуси, котрі окружають і долішню губу, а підкручені моторно в гору сягають мало що не аж до уший. Злі язпки говорять, що они то роблять за молоду дятло, бо на старість дістали би таки справдешні гусі і довгі вуси, а они не хотять до того допустити. Крім того тигують також і руки повисше кісток і через втиране в рану вугля з дерева роблять на них досить хорошу синю обручку, котра сягає аж на горішню часть верхньої долоні і там кінчить ся хорошим хрестиковим закрутом. Замітне то, що Аїни не знають того, що значить цілувати, а замість того кусають. Ляндор розповідає, що якась молоденька дівчина пестила ся з ним в той спосіб, що насамперед як песик гризла его в плець, відтак в шию, а наконець таки добре вкусила в лице. На жаль і молоді дівчата такі самі нехарні, як мужчини і жінки а коли одній

дівчині сказав якийсь європейский подорожник, що она виглядала би ще далеко красою, як би мила ся, то она відповіла, що то вже такий звичай у Аїнів і „отена“ (начальник племені) бив би єї, як би она то робила.

Родина складає ся звичайно з чоловіка і жінки та кількоро дітей і живе в просторій курній хаті, котрої стіни і криша зроблені з очерету опертого об деревляну кліть. На самій середині такої хати знаходиться св'язе огнище, а коло него каганець зроблений з великої морської скальки, наповненої риблячим траном, в котрій єсть бавовняний квіт, а понад огнищем єсть діра в криші на дим. Двері від хати єсть звичайно від полудневої сторони; одно вікно від веходу, крізь котре сьвітить сонце, коли входить, уважає ся за св'язе, а так само і кут напротив него, де знаходяться всі скарби родини. До спаня служать мати, розстелені на землі, які виплітають жінки. За звичайне верхне одіне служить рід широкого кафтана з широкими рукавами, зробленого з лика, котрого їм доставляє рід вязу, а котре жінки обрабляють і прядуть так як лан. На тім кафтані, котрий буває однаковий для мужчин і жінок, нашивають на плечох і краями дуже оригінальні і хороші вишивки.

Мужчини займають ся майже виключно лиш польованем і ловлею риб. На грубу звірину, як на медведів, оленів, котів і т. ин. уживають стріл або спис, котрих кінці затрюють отруєю робленою з японської тої (аконітум). То ту отрую вирабляють, подібно, як то було ще в шіснадцятім століттю в Швайцарії, лиш деякі старші люди, котрі мають в тім

вправу. Звіря гине від тої отруї дуже борзо, а мисливий вирізує зараз все м'ясо довкола рани, щоби міг опісля без шкоди для здоров'я спожити дичину. Жінки помагають сушити рибу і займають ся управою рілі і садять деяку городовину.

Культурний стан Аїнів єсть дуже низький, майже такий самий, як був у європейських народів в т. зв. камінній добі. Крім деяких дуже простих знарядів з дерева і тканин на одіж не уміють Аїни більше нічого вирабляти, не уміють навіть горшки ліпити. Але за то любують ся они дуже у всіляких церемоніях і приймають гостей з великою чеменностю а Японців або якихсь чужинців уважають ніби за якісь вищі єства, котрі роблять їм велику честь і ласку тим, що заходять до їх хат.

Аїни живуть нині не лиш на Сахаліні, але й на Курільських островах а головно на японським острові Сесо, де їх єсть найбільше. Де они жили первісно, того докладно не знати, але єсть сліди, що они в дуже давних часах жили мабуть на всіх японських островах, а з часом виперли їх Японці далеко на північ аж на Сесо, звідки они мабуть зайшли й на Сахалін. Японські Аїни люблять страшенно сакі (горівку з рижу), а коли їм хто єї дасть, то они дякують за такий дарунок з великою церемонією і виголошують при тім довгі бесіди. Они віддають поклон в той спосіб, що складають руки долонями до купи як до молитви, відтак розкладають їх, підносять в гору до голови і гладять ся ними по лицю і бороді в долину.

*) Тигувати значить наколювати шкіру на тілі чимсь острим а відтак втирати в так зроблені дірки якоїсь краски, щоби она опісля під шкірою заросла і творила якийсь взорець.

далеко, як доси, щоби досягнути до пито-
мої Росії, а лиш в такім случаю мали би
право диктувати усавя мира. — То,
що діє ся у внутрі держави, не може ро-
бити ніякого впливу на заграничну політику
а тим менше на питанє, чи війну треба вести
дальше чи ні. Вітте дав однак до зрозуміння,
що мимо тих поглядів доложити всяких ста-
рань, щоби заключено мир. Додав при тім, що
єсть за миром яко Росиянин і яко чоловік, ко-
трий завсїгда хотїв уникнути війни. До осяг-
нення тої цілі потреба однак, щоби і Японці
руководили ся також чувствами мира. Они по-
винні набрати переконання, що Росия хоче, що
правда, мира, але не безусловного. Росия не
прийме ніколи условій, хоч би лиш на око на-
рушаючих єї честь.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 3 серпня 1905.

— **Іменованя і перенесеня.** П. Міністер
скарбу іменував комісарів скарбу: Адольфа Менсо-
вича, Тадея Церожинського, Константина Зражев-
ського, Франца Клецана, Едварда Фіна, Михайла
Позняка, Йосифа Лесньовського, Витовта Литвини-
шина, Івана Гетгера, Северина Вайнштайна, Адоль-
фа Пінвєського, Володимира Хілевського, Чеслава
Никлевича і д-ра Йосифа Бяликевича секретарями
скарбу для округу львівської крайової дирекції
скарбу. — П. Намістник переніс комісара повіто-
вого Івана Давкину з Підгаєць до Ляманової, кон-
ципіста Намістництва: Юлія Струєвського з Но-
вого Санча до Гусятина, практикантів концентро-
вих Намістництва: Мечислава Інєса з Тернопілля
до Гусятина, Витовта Васьковського зі Святини до
Підгаєць, д-ра Адама Кребля зі Львова до Подгуза
і Маріяна Пітарського до Тернопілля.

— **Машинка до вибиваня стемплів.** Кра-
єва дирекція скарбу подає до відомости: Для
вигоди купців і промисловців та інституцій кре-
дитових, в ц. к. головнім уряді митовім у Львові

єсть уставлена машина, котра па незаписанім па-
пері. на бланкетах вибиває стемплі за 2 с. і 10
с. Отже хто виставляє рахунки, перевозові листи
зелізничні, перекази купецкі і т. п., може ніти до
згаданого уряду і там заплатити та дати папір
або бланкети, а уряд вибе єму тільки стемплів,
кілько єму потреба. Таке вибиванє стемплів то
велика вигода для тих, що мусять виставляти
велику скількість документів підпадаючих остем-
плюваню.

— **Огні.** Дня 29 липня вибух став в На-
стасові в стороні званій „За греблею“ і до години
знищив 39 загород селянських. Було то около 5-ої
години по полудни, а що того дня була велика
спека і люди були в нолі, то й ратунок був сла-
бий, мимо того, що стануло до огню аж 5 сика-
вок, три такі з Настасова, а дві з сусідних гро-
мад. Від місця, де горіло, несло такою жарою, що
на 300 кроків не можна було до огню приступи-
ти, а не то вже ратувати. Шкоду обчислюють на
36.000 корон. З погорівших було 28 обезнечених
на загальну суму 16.000 корон. Причиною огню
стались діти, лишені без надзору. — В селі Роз-
токах під Яслом чогиролітний синок селянина
Мусяли підпалив єтогоду, в котрій спав єго брат,
з мести за то, що брат не хотїв з ним бавити ся.
Крім єтогоди повної збіжжя, згоріла ще й хага.

— **Пропали діти з возом.** Григорій Бу-
картик, львівський друквар, дав знати на поліцію,
що дня 27 липня діти зарібника Никифора Голов-
ки, 11-літня дівчинка і 9-літній хлопець в това-
ристві иньного хлопця, єди на єго віз липений
на хвилю без дозору і виїхали зі Львова. Від тої
хвилі шез весь єзд по возі, коні і дїтєх.

— **В бурї руского Товариства педаго-
гічного у Львові** (ул. Вірменська ч. 2) було
помічених в минулому році шкільнім 200 пи-
томців, учеників рускої гімназії. При класи-
фікації з кінцем року 58 одержало степенє від-
значаючий (на 88 відзначаючих в цілій гімна-
зії), а всі прочі 142 першу класу, добру ноту
з обичаїв і пильности; 87 ноту похвальну
з обичаїв. Після званя родичів було 7 синів
сьвященників, 2 синів урядників, 11 синів учи-
телів нар., 4 синів лієничих приват., 18 синів
ремісників, 10 синів зарібників і 148 дїтєх се-
лянських. Оплата місячна питомців виносила
15 до 24 корон, переєчно 17 К, 5 питомців
було безплатно, 2 удержувало Товариство „Ру-

слан“, 14 удержував Єго Ексц. Митрополит
Шептицький. Стан фінансовий бурси предст-
авляє ся доволі невідраднo, бо дефіцит з кінцем
року зріє до суми 5500 К, позаяк в єім році
справлено новий інвентар, поліпшено харч пи-
томцям, устроєно для них купіль і забезпечено
їм поміч лікарську в дома, так що супроти та-
ких видатків оплати питомців — до того при-
звісній дорожнї у Львові — мусяли показати
ся за малими. З тої причини ухвалено в єлі-
дуючїм році вкладки значно підвиєшити, а бур-
си не розширювати по над 200, поки дефіцит
не буде покритий.

— **Неаби яке щастє паниці.** Робітник
зелізничий на стації в Краснім, Щербан запив
ся перед кількома днями до безтями і впавши
побіч одной колї, заснув там саме коло шини
так, що одж єго навіть вкрила трохи шину.
Так лежав він там мов мертвий, аж нараз над-
їхав поїзд товаровий. Машинїст вже запізно
спостеріг лежачого коло шин чоловіка, а закїм
міг здержати поїзд, вже всі вози минули єго.
Всі, що то видїли, перепуджені поспїшили,
щоби занятї єя трупом а що найменше тяжко
покалїченим чоловіком. Якєж було їх здивова-
нє, коли побачили, що спячому нічо не стало
єя. Він лежав коло шини як колода і ані не
рушив єя, коли поїзд переїхав понад ним так
близько, що розрізав єму штани вздовж правої
ноги, котрих матерія вкривала шину. Як би
лиш був на волос рушив єя, був би вже пев-
но не встав живий з місця.

— **„Стереженого Бог стереже“** — каже
приповідка. А чи селяни стережуть свого
майна перед огнем, скоро мало де в котрїм
селї є яка-така пожарна сторожа, що мала би
сикавку і инші прилади до гашеня огню?
Закони приписують, що кождий мужчина на
селї від 18 до 42 року житя є обовязаний
ратувати при пожарі. Але як той ратунок
выглядає, — пожалє єя Боже! — бо ніхто не
знає, що і як ратувати. Тому в кождїм селї
повинна бути пожарна сторожа, котра би виу-
чила єя спосєбу ратования при огни. Лише
з'органїзована сторожа пожарна може нераз
і в найбільшїм нещастю зарадити, бо тоді

Нема, здаєсь, сумнїву, що сахалїнські Аї-
ни научили єя від Росиян вже добре пити го-
рївку, але чи пють єї з такою церемонїєю, як
Аїни на Єсо свою сакі, годї сказати. Япаньскї
Аїни, коли пють сакі, то уживають до того крім
чарки ще й красно вирізьбленой дощинки, ко-
трою підносять вуси, мабуть не так задля чи-
стоти, як длятого, щоби не змарнувала єя ані
одна капля того, як они гадають, божествен-
ного напитку. На чарці з сакі лежить згада-
на дощинка. Той, що зачинає пити, бере єї в
руки, стає проти всхідного вікна, присьвяче-
ного сонцю, мачає дощинку в сакі, поклоняє
єя низько і пошептующи якусь молитву, кро-
пить тою горївкою насамперед вікно, відтак ці-
внично-західний кут, присьвячений помершим
предкам, опїєсля складає жертву з сакі ще й
иншим богам, аж наконєць по яких п'яти мї-
нутах церемонї розгортає собі згаданую до-
щинкою вуси, підносить їх нею до гори і ви-
пиває сакі. Аж тепер приходить черга і на
других, але они вже не складають жертви бо-
гам, лиш підносять собі дощинкою вуси так
само як і тамтой першїй. Так іде чарка і до-
щинка з рук до рук, доки стає ще сакі.

Аїни віддають божу честь якїмсь висшим
єствам, котрі називають „камуї“, а котрі єуть
у них богами неба, моря, рік, гір і т. д., але
зі всего найбільше значїне має у них огонь і
сонце та їх всхідне вікно, котре при привоше-
ннї жертв служить їм за вїтвар. О якїсь ре-
лігїї або науці віри не може у них бути й бе-
єдїди. Крім всхідного вікна в хатї віддають они
ще божу честь поза хатою т. зв. божом у
п л о т о в и (пуша камуї). Єсть то пліг з сухих
колів і галузя, на котрїм они вїшають голови
з медведїв і лисїв та всїякі инші свята річи,
їменно же тоді, коли перед тим плотом має
обходити єя найбільше у Аїнів свята: свья-
то медведя, о котрїм буде пізнійше бесїда. За-
мієть давних божків служать тепер лиш свья-
ті мечі і луки а головно божї палиці, званї у

япаньскїх Аїно „інабо“ або „інао“. Суть то на
пів або на три чверти метра довгі деревляні
палиці, поструганї так, що роздупанї на мно-
жество тоненьких а довгих паччків, котрі дер-
жать єя разом лиш на однім кінци, творять
ніби кутас. При торжественних нагодах вїша-
ють тогї божї палиці на стїнах в хатї або на
божїм плотї.

Похоронний обряд у Аїнів єсть тепер ду-
же простий. Япаньскї Аїни палили давнійше
своїх мерців разом з їх хатами і зі всім їх май-
ном, але тепер вже того не роблять, бо япань-
ске правительство заказало палити хати. Коли
хто у них помре, то перед мерця ставлять ще
посадній раз всїякі єгриви і сакі, відтак у-
бирають єго, кладуть в деревляну домовину і
хоронять обертаючи головою до всходу. Вся
родина і свояки та приятелї і знакомї кида-
ють як і у нас по грудцї землі на домовину
а відтак єї присипують і застромлюють грубий
паль, а коли то помер мужчина, то на верхку
паля прибивають ще різьбленїй кінчик списи.

Аїни вибирають собі самї свою старшину
і своїх єудив з поміж найстарших людий а всі
провини і злочини карають по найбільшїй ча-
сти утратою майна. Бари ємєрти тепер не ви-
конують а навіть за убийство карають лиш в
той спосїб, що убийника через кілька недїль
розпинають публично на хрестї і ставлять ко-
ло него варту. Від часу до часу відвзують
єго і дають єму трохи поживити єя, але лиш
дуже скупю. Крім того карають ще й так, що
відрізують ніє і уши.

Нїчо так не характеризує той первїєтно
дикий стан Аїнів, в котрїм ще люди уважали
звїрята за богів, як їх свята медведя,
котре обходять у верєсни або жовтнї. Они у-
важають медведя за якєсь висше єство і назив-
вають єго „кїмні“ (пан). Медвідь єсть у них
ніби богом сонця, котрий перекинув єя в звї-
ря. Щоби можна обходити свята медведя, ло-
влять они під конєць зими молоденького медве-

дика, котрого матір убили і єго бере жїнка то-
го Аїна, котрий має устроювати то свята, та
плекає єго власною грудню. Пізнійше, коли
вже підростє, саджають єго до клітки з груби-
ми щєблями і годують рибами.

Той, що устроєє свята медведя, муєть
завсїгда бути богатий. Отже коли надходить
свята медведя, то він заєсмотрєєєя подо-
єтатком у всїякі єтрави а особливо в улюбле-
ноє сакі а відтак спрощєєє гостий, свояків і при-
ятелїв. Гостї, мужчїни і жєнщини, поубиранї
в найліпшї свої одежї, єходять єя до хати
украшеної святаю збрєєю, посудиною до питя
і згаданими повисше божими палицями. Госпо-
дар дому убирає відтак на голову виплетєну
з дерева святаю бинду, котру насуває аж на
чоло а опїєсля, коли вже всі зїшли єя, вносять
клїтку з медведем, украшену на всїх єтирох
рогах також божими палицями. Вєї гостї єїда-
ють довкола огнища на розєтелєних матах а
господар бере в руки чарку з сакі та згада-
ну дощинку, шєпчє якєсь молитви, поклоняє єя
глубоко і приносить сакі богам на жертву, ви-
таєєє гостий і наконєць випиває сакі та частує
нею по черзї всїх гостий. Тепер входить мед-
ведя мати і заливаючись рієсним єльозами, по
найбільшїй частї таки щиро з жалю за своїм
плеканцєм медведьом, котрого мають тепер
убити, бере чарку з сакі і так само з церемо-
нїєю, але вже коротшою, частуєєє гостий.

Відтак вносять клїтку з медведем перед
хату і тут знову відбуває єя така сама церемо-
нїя з сакі, при чїм і медвідь дієтаєєє свою пор-
цію. Відтак починає єя довгий танєць жїнок і
дївчат довкола клітки; танцюють то підносять
єя на пальцях, то присїдають і плєчуть в до-
лонї та єспївають. Танєць переривають по кіль-
ка разів і розпочинають наново так, що минає
на тім богато часу. Тимчасом медведя мати і
другї старї жїнки, що колїєсь також плєкали
медведїв, сидять і плачуть та бїдкають над
медведем і жалують єго, а молодї з того ємі-

кожний є член має визначену роботу і ратунок веде ся правильно та зі зрозумінням.

Пожарну сторожу дуже легко заложити без клопотів. Треба написати до руского товариства „Сокол“ у Львові (ул. Коперника ч. 9), аби прислало статуту пожежної філії. Коли прийдуть статуту з готовим поданем до ц. к. Намістництва, десять господарів, котрі називають ся тоді комітетом основателів, підписують статуту і подане і відсилають львівському „Соколови“ 5 примірників статута з поданем, а собі лишають один примірник статута, аби знати, хто належить до комітету. Підписи мають бути всюди в тій самій порядку, а на першій місці підписує ся той, на кого руки має прийти з ц. к. Намістництва повідомлене про затверджене статута. Крім сего треба прислати 2 К 80 с. на стемплі, або один стемпель за 1 К а шість по 30 с. Рівночасно з тим, де нема сикавки, треба єї купити за готівку чи на сслату. Замовляти добре є через львівський „Сокол“, бо він посилає до складу свого знатока і вибирає найліпший товар, чи то сикавку чи які інші прибори. Як є сикавка, мусять люди научити ся, як з нею обходити ся. В тій цілі треба написати до львівського „Сокола“, аби прислав пожежного інструктора.

Коли в селі є що найменше 30 хат обезпечених він огню в „Дністрі“, то тоді се товариство на внесе подане уділяє запомоги на кошти подорожні інструктора, коли ж ні, то громада покриває ті кошти. Отже заложене пожежної сторожі не коштує много, а хосен з неї великий. Всяких рад і поучень уділити *заряд пожежної комісії „Сокола“ у Львові.*

Телеграми.

Саламанка 3 серпня. Водна труба нарочила тут страшної шкоди.

Нью-Йорк 3 серпня. Япанський радник легацийний Саґо заявив, що лиш япанський цісар, мирові повновластники і міністри знають услівя мира. Навіть президент Розвелт їх не знає.

ють ся і співвають. Буває й так, що медвідь занепокоений і роздразнений танцем і співаннми починає в клітці кидати ся і вити.

Коли тотя церемонія скінчить ся, ідуть всі до божого плота, украшеного новими божими палицями і зеленим листем, знаком воскресеня медвежої душі, та святими мечами, луками і стрілами. Часом висять також і ковтки та нашійники, котрими украшають медведя по єго мученичій смерті. Тепер дають сакі і святаму плотові а „отена“ (начальник племені) наказує розпочинати головне торжество. Три молоді мужчини, кожний з двома божими палицями, танцюють з піднесеними руками перед божим плотом, а найвідважнійший з них витягає медведя при помочи своїх товаришів з клітки. Медведєви закладають обручку зі шнуром на шию і водять якийсь час довкола клітки, щоби він ще перед смертю натішив ся свободою. Опісля уставляє ся в ряд кількох лучників і стріляють в медведя сліпими стрілами. Наконєць ведуть медведя перед божий пліт, пхають єму в писок кусєнь дерева, звальють на землю, кладуть на него довгу і тяжку дошку, на котру відтак сідають всі мужчини і так задують єго. Жінки починають тоді танцювати і заводити довкола медвежого трупа і бють мужчин, щоби тим способом показати своє негодоване з причини тої лютости, якої они допустили ся.

Неживого медведя притягають ближе божого плота, розпорюють єму черево, випускають кров, котру ловлять в посудини, домінують до неї сакі і пють. Тепер убирають медведя в нашійник, причіпляють єму ковтки і ставлять перед него страви і напитки. Найстарший мужчина розпочинає церемонію з сакі, при чім медведєви найменше дістає ся, а гості так пють, що опісля майже всі лежать запокотом на матах як неживі. Жінки і дівчата пють менше, але за то танцюють як скажені, а загальна веселість доходить до найвишого степеня, коли

Нью-Йорк 3 серпня. Міністер Вітте висівши на беріг в розмові з одним дневникарем заперечив рішучо, мов би він сказав, що мирові услівя Япанців суть не до прийняття і що на єго думку мирового конференція закінчить ся до тижня без успіху.

Париж 3 серпня. Нота в справі конференції марокканської єсть досить обширна і обговорює програму, яка після бажань Франції має бути в Марокку переведена, а відтак спосіб, ціля котрого найліпше було би виконати реформи в Марокку.

Будапешт 3 серпня. „Magyar Hirlap“ доносить, що на конференції ліберальної партії під конєць сего місяця буде проводити нарадам Кароль Чероунімії і під єго проводом утворить ся партія стояча поза коаліцією зі 100 членів під назвою партії центра на основі дотеперішної програми партії ліберальної.

Льондон 3 серпня. В палаті послів заповів був посол О’Давд інтерпеляцію в справі вправ англійської ескадри на адрийськїм мори, але не поставив єї, заявляючи вчєра, що для того, що залишено приготєвленя до тої вправи, нема причини до межинародних запутаннєв. Бюро Райтера додає до того, що О’Давд єсть зовсім хибно поінформований, коли гадає, що залишено приготєвленя. Відповідь, яку мала дати Давдови адміраліція, мала бути: Нема причини до протєстованя, та й не насіли тому ніякі протєсти.

— Робітня знарядів рілних Івана Плейзи в Турці під Коломиєю, потребує 200 штук гряділів до плугів. Материял має бути сухий, дубовий або буковий, довгота гряділя 2 метри, грубієть в кантах 3—4 цалі В. П. стельмахи звольять ласкаво надіслати мені умірні ціни за штуку під адресою **І. Плейза в Турці під Коломиєю.**

ті молодці, що витягнули медведя з клітки, видізуєть на стріху хати і зачнуть звідтами кидати паличками навіть і до тих, що стоять в віддалі і не беруть участи в торжєстві.

Звичайно здоймають шкуру з медведя аж на другий день, але тоді не здоймають єї з голови, відрізують голову так, що она лишає ся при здоймленій кожї. Того дня виймають печінку, покрають на малі кусні і їдять сирозу з солюю. Кожу з головою вішають на божий пліт, а мясо при безнастаннїм танці жінок розділюють між гості до ужитку на другий день. Відтак ще роздупують медведєви, коли то був самець, чашку з лівого боку, а самицям з правого боку і виймають мозок, розділюють по трошки в чарки, наливають до них сакі і випивають сирій. Так роблять они після старого звичаю очевидно в тїм переконаню, що медвежа віїде тоді і в людий. Наконєць украшають медвежу голову божою палицею та зеленим листем і вішають єї на божім плоті на вилокватім колі, на котрий в єподі прибивають на в хрест того дерево, що медвідь мав в писку, і вішають на нїм святий меч і святий сагайдак. Ще раз приносять жєртву богам з сакі і пють єго, жєнцини заводять знову і торжєство кінчить ся.

Отсе коротенька історія того одинокого на далєкїм Вєходї народу, що окружений довкола народами монгольської раси, зберіг свою питомєнну окремішність і єсть нїби переходом раси кавкаської до монгольської. Деякі звичаї і обичаї того народу, іменно же описаний повисше культ медведя дасть ся дослідити всюди у північних племен далєкої Азії, почавши від Сахалїну через північну Сибір аж до Японцїв і Фїнів в Европї.

О п о в і щ е н є

— Ц. к. галицке Товариство господарсьє, відділ Покутєкий в Коломиї має на складі **знамениті плуги сталєві** до ораня, нової системи, виробу **п. Плейзи**. Тїї плуги єуть випробовані, і приспособлені для наших селян, а на краєвих виставах кільканаїцять разів преміовані єрібними медалями. — Ціни плугів єуть низькі і так: плуг No I з гряділем і чєпигами дєрєвляними коштує 10 зр.; No II сильнїйший 11 зр.; No III 12 зр. Колїсниця сильно окована з цїлком зєлізними колєсами до плуга No I 7 зр.; No II 8 зр. — разом плуг No I з колїсницею 17 зр., No II 19 зр. Плуги з цїлком зєлізними чєпигами о 1 зр. дорожше.

Замавляти просимо під адресою: Ц. к. Товариство господарсьє відділ Покутєкий в Коломиї (Рада повітова).

НА ДІСЛАНЕ.

Прошу прислати **3 К 60 с.** а вишлемо Вам

1. Житє святих — оправленє.
2. Добрянського Обясненія служби Божої.
3. Справа в селі Клекотинї.
4. Сьпіванник церковний під ноти.
5. Унїя церковна
6. Лихий день.
7. Тато на заручинах.

В книгарни коштують ті книжки **7 корон 60 с.**

Адреса: Антонїй Хойнацкїй, книгар
Львів, пасаж Гавсмана ч. 9.

Курс львівський.

Дня 2-го серпня 1905.	Платять		Жадають	
	К	с	К	с
I. Акції за штуку.				
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	545	—	555	—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—	—	260	—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	580	—	586	—
Акції фабр. Липинського в Сяноку.	—	—	320	—
II. Листи заставні за 100 зр.				
Банку гіпот. 5% преміов.	111	25	—	—
Банку гіпот 4 1/4%	101	30	102	—
4 1/2% листи застав. Банку краєв.	101	50	1 2	20
4% листи застав. Банку краєв.	99	80	100	50
Листи застав. Тов. кред. 4%	99	80	—	—
„ „ 4% льос. в 41 1/2 літ.	99	80	—	—
„ „ 4% льос. в 56 літ.	99	80	100	50
III. Обліги за 100 зр.				
Пропінаційні гал.	99	80	100	50
Обліги ком. Банку кр. 5% II. ем.	102	80	—	—
„ „ „ 4 1/2%	101	50	102	20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99	50	100	20
Повичка краєв. з 1873 р. по 6%	—	—	—	—
„ „ 4% по 200 кор.	99	70	100	40
„ м. Львова 4% по 200 кор.	98	40	—	—
IV. Льоси.				
Мїста Кракова	88	—	96	—
Австрійскї черв. хреста	54	—	55	70
Угорскї черв. хреста	34	25	36	25
Італїань. черв. хр. 25 фр.	—	—	—	—
Архік. Рудольфа 20 кор.	61	50	65	50
Базилїка 10 кор.	26	—	27	20
Jozsif 4 кор.	8	25	9	50
Сербекї табаківї 10 фр.	9	50	11	—
V. Монети.				
Дукат цїсарскїй	11	24	11	40
Рубель паперовий	2	50	2	53
100 марок нїмецкїх	117	—	117	50
Доляр американскїй	4	80	5	—

За редакцію відповідає: Адам Крєховєцкїй.

Що року горять хлонські мільони неасекуровані!

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові

Ринок ч. 10, в домі „Просьвіти“

одинокє руске Товариство асекураційне протів огневих шкід

Обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу.

По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованє; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів 340 тисяч корон.

Фонди „Дністра“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183.874 кор і уміщені суть в цінних паперах.

В „Дністрі“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

Поліси „Дністра“ приймають ся при всіляких позичках в Банку кравців, касах ощадности і касах сиротинських.

Чистий зиск по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% преміі).

Агенції „Дністра“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де інші агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

На житє обезпечають ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Краківскім; свою провізію від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Прєосьв. Епископскі Ординариати.

Найдешевше можна купити лише

В А В К Ц Й Н І Й Г а л и

Пасаж Миколяша

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,

старинности і все можливе до домового уладженя.

Порозуміне з провінцією писемно.

Вступ вільний цілий день.